

MESLEKİ EĞİTİM MERKEZLERİNDE OTO MOTOR TAMİRCİLİĞİ MESLEK BİLGİSİ DERSİ PROGRAMI UYGULANABİLİRLİK ANALİZİ

Mehmet Emin Yaman, Osman Eldoğan

Özet: Bu çalışmada Oto sanayiine çırak yetiştiren Mesleki Eğitim Merkezlerinde Oto Motor Tamirciliği meslek dalında takip edilen mevcut Meslek Bilgisi dersi müfredat programı ve bunun uygulanabilirliği üzerinde durulmuştur. Bu amaçla bahsi geçen program hakkında bilgi verilerek, konu üzerine yapılmış anket çalışması ve bunun sonuçları üzerinde durulmuştur.

Anahtar kelimeler: Çıraklık Eğitimi, Oto Motor Tamirciliği.

Abstract - In this study, the present curriculum of particular vocation programme in apprentice training centres for automotive repairing sector and its applicability was investigated. In this context a detailed information on the above mentioned programme was given and the results of related survey were presented and discussed.

Keywords - Apprentice Training, Automotive Repairing Sector.

I. GİRİŞ

1800'lü yılların sonlarından itibaren günlük hayatımızda önemli bir yer tutmaya başlayan motorlu taşıtlar, beraberinde büyük bir sanayi kuruluşları kitlesini de getirmiştir. Bu büyük kitle, çok sayıda vasıflı ve vasıfsız kişilerin istihdanına vesile olmuş, ancak sektördeki hızlı gelişme özellikle vasıflı elemanlara olan ihtiyacın hızla artmasına sebep olmuştur. Vasıflı elemanların yetişmesi için de eğitim kurumlarına büyük bir yük düşmektedir.

Yapılacak eğitimin kısa süreli, ucuz, sürekli ve müesseseleşmiş sağlam esasları olması önemlidir. Bugün gelişmiş bir çok ülkenin gündeminde işbaşında eğitim, çıraklık veya başka isim altında baş sırayı almaktadır. [1]. Ülkemizde de eğitim faaliyetleri Milli Eğitim Bakanlığı sorumluluğunda yürütülmekte olup, Milli Eğitim

Temel Kanununun 3. maddesinde mesleki ve teknik eğitim; "İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır" şeklinde açıklanmaktadır[2].

Ülkemizde özellikle çok büyük bir kitleye iş alanı sağlayan Oto Sanayilerinde, taşıtlarla ilgili her türlü tamir-bakım faaliyetleri yürütülmektedir. Buralarda çalışanların yetiştirme şekli ise Çıraklık sistemiyle olmaktadır. Çırakların eğitimi ise geleneksel olarak usta-çırak ilişkisi çerçevesinde olurken, özellikle düzenli çıraklık eğitimi uygulamaları 1977 yılında çıkarılan 2089 Sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile başlamış ve 1986 yılında yenilenerek 3308 Sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu haline getirilmiştir. Mesleki Eğitimde Yeniden Yapılanma adı altında son düzenleme 2000 yılında 4702 sayılı Mesleki ve Teknik Eğitim Kanunu olmuştur. 4702 sayılı kanunla özellikle okul ve kanunda isim değişiklikleri yapılmış olup, Çıraklık Eğitim Merkezi ismi Mesleki Eğitim Merkezi'ne, Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu ismi ise Mesleki Eğitim Kanunu'na çevrilmiştir.

Bu çalışmada, Mesleki Eğitim Merkezleri bünyesinde eğitim verilen Oto Motor Tamirciliği Programında verilmekte olan Meslek Bilgisi Dersi ve uygulaması üzerinde durulmaktadır.

II. OTO MOTOR TAMİRCİLİĞİ

Çıraklık Eğitim Merkezlerinin kurulmasıyla Oto Motor tamirciliği meslek dalı, 1986 yılında 39 ilde kapsama alınmış, 1995 yılına kadar ise tüm ülkede sisteme dahil edilmiştir.

2001 - 2002 eğitim ve öğretim yılında 81 ilde 345 okulda Oto Motor Tamirciliği meslek dalı öğrenci sayısı 29600, öğretmen sayısı ise 913'tür. Bu merkezlerde görev yapan öğretmenlerin büyük bir kısmı Teknik Eğitim Fakültesi Otomotiv Bölümü mezunudur [3].

Okullara devam eden çıraklar, alanında faaliyet gösteren bir işyeriyle Çıraklık Sözleşmesi imzalamak zorundadırlar. Çıraklık eğitimi temel eğitimden sonra yapılmakta ve çıraklık yaşı ise 14-19'dur. Çıraklık süresi mesleklere göre değişiklik göstermekle beraber genel olarak 3 yıldır. Çıraklar, pratik eğitimlerini işyerlerinde sürdürmekte ve haftada bir gün 10 saat ders görmek için okula gitmektedirler. Okulda bulunan derslerin %40'ı genel kültür ve %60'ı meslek dersleridir. Oto Motor tamirciliği meslek dalında mesleki bilgilerin verildiği Meslek Bilgisi Dersi 3 yıllık eğitim süresinin her yılında verilmekte, yıllara göre haftalık ders saati 3 - 4 - 4 saat şeklinde uygulanmaktadır. Bu şekilde öğrenciler eğitimleri süresince 352 saat bu dersi işlemektedirler [2,4,5,6,7]. Dersin içeriği Tablo 1'de görülmektedir.

Bu program, Oto Motor Tamirciliği meslek dalında sanayide gereksinim duyulan teknik elemanları yetiştirmek amacıyla hazırlanmış olup, programın genel amaçları öğrencilerin;

- 1- Oto motor tamirciliğine ait takım cihazların kullanma tekniklerini kavramalarını,
- 2- Motorlu taşıtlara ait sistemlerin çalışma ilkelerini kavramalarını,
- 3- Mesleğiyle ilgili katalogları kullanabilmelerini,
- 4- Periyodik bakımları doğru tekniklerle yapmalarını,
- 5- Arızaları tekniğine uygun olarak gidermelerini sağlamaktır[7].

Çırakların pratik eğitimleri ise işyerlerinde bulunan Usta Öğreticiler tarafından yapılmaktadır. Pratik eğitim konuları meslek bilgisi dersi üniteleri ile paralel gitmektedir. Çırakların pratik eğitimleri Mesleki Eğitim Merkezi öğretmenleri tarafından kontrol edilerek merkez müdürlüğüne rapor halinde sunulmaktadır. Bu sayede çırakların usta öğretmenleri ile birlikte çalışarak, çırakların her türlü sorunlarının giderilmesine ve oto motor tamirciliği mesleği ile ilgili bilgi ve becerilerin öğretilmesi ve gerekli olan iş alışkanlıklarının kazandırılması hedeflenmektedir[7,8].

Çıraklara verilen eğitim sonrası başarı/başarısızlık değerlendirmeleri ise, öğrencilerin sınıf içi etkinliklere katılmalarındaki duyarlılıklarına, sahip oldukları ve sergiledikleri düşünce zenginliğine, sorumluluk alma, disiplinli çalışma, araştırma, inceleme ve bilimsel düşünme becerilerine göre yapılmaktadır [7].

Kısaca çerçeve ve işleyişini tanımlamaya çalışılan Oto Motor Tamirciliği çıraklık eğitimi uygulamalarında, pratik uygulama olarak olumlu ve olumsuz bir çok husus dikkati çekmektedir. Burada bazı problemlerden bahsedilecek olursa; özellikle sanayisi küçük olan yerlerde sınıfların oluşturulması için gerekli 12 kişi toplanamadığı için çeşitli programlar bir arada eğitime çalışılmakta, eğitici öğretmenlerin her okulda ihtiyaca göre bulunamaması, okullarda eğitim için

gerekli donanımları bulunmaması, eğitimde önemli bir yer tutan pratik uygulamalarla ilgili olarak eğitici ustalarla sağlıklı ilişki geliştirilememesi vs.

Tablo 1, Oto Motor Tamirciliği Meslek Dalı Meslek Bilgisi Dersi Üniteleri ve İşlenmesine Ayrılacak Süreler[7].

Birinci Sınıf		Saat
1-	Çıraklık ve Mesleki Eğitimi	6
2-	Çevre	6
3-	Hijyen	6
4-	Mesleğin Önemi	3
5-	El Takımları	18
6-	Ölçme ve Ölçü Aletleri	18
7-	Temel Malzeme Bilgisi	6
8-	Mengeneler ve Eğeler	3
9-	Markalama	3
10-	Kesme ve Kesme Takımları	3
11-	Delme ve Delme Takımları	3
12-	Raybalar ve Raybalama	6
13-	Vidalar,Paftalar ve Kılavuzlar	3
14-	Zımpara Taşları ve Alet Bileme	3
15-	Eğme, Bükme ve Düzeltme	3
16-	Perçinleme	3
17-	Lehimleme ve Kaynak	3
Toplam		96
İkinci Sınıf		Saat
18-	Oto Motor Tamirciliğinde Kullanılan Takımlar ve Cihazlar	8
19-	Motorlu Taşıtların Tanıtılması	4
20-	Motor Parçaları ve Yardımcı Sistemleri	8
21-	Motorculukta Kullanılan Temel Terimler	4
22-	Motorların Çalışma İlkeleri	8
23-	Motorların Sınıflandırılmaları	4
24-	Motor Parçaları	32
25-	Temel elektrik Bilgisi	8
26-	Marş Sistemi	8
27-	Şarj Sistemi	4
28-	Benzinli Motorlarda Ateşleme Sistemi	12
29-	Yağlar ve Yağlama Sistemi	8
30-	Soğutma Sistemleri	8
31-	Benzinli Motorlarda Kullanılan Yakıtlar ve Yakıt Sistemleri	12
Toplam		128
Üçüncü Sınıf		Saat
32-	Dizel Motorlarının Çalışma İlkeleri	4
33-	Dizel Motorlarında Yakıt Sistemi	12
34-	Dizel Motorlarında Kullanılan Yakıtlar, Yanma ve Yanma Odaları	8
35-	Dizel Motorlarında Hava Emme Sistemleri	8
36-	Motor Ayarları ve Motor Testi	16
37-	Motor Gücü ve Motor Verimi	8
38-	Genel Motor Arızaları	20
39-	Kavramalar	8
40-	Vites Kutuları	8
41-	Kardan Milleri (Şaft) ve Mafsallar	4
42-	Diferansiyeller ve Akslar	4
43-	Direksiyon Sistemleri	4
44-	Askı ve Süspansiyon Sistemleri	4
45-	Fren Sistemleri	12
46-	Ön Düzen Açıkları ve Ayarları	4
47-	Tekerlek ve Tekerlek Balansı	4
Toplam		128
Genel Toplam		352

III. MESLEK BİLGİSİ DERSİ PROGRAMININ UYGULANABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ANKET ÇALIŞMASI

Burada Oto Motor Tamirciliği çıraklık eğitiminin ve okullarda verilen Meslek Bilgisi dersinin uygulanabilirliği üzerine yapılan bir anket çalışmasından bahsedilecektir.

Anket çalışması 22 Mesleki Eğitim Merkezinde ve 87 Motor öğretmenine uygulanmıştır. Ankete katılan öğretmenlerin %20,69'u 1-4 yıllık, %39,08'i 5-8 yıllık, %31,03'ü 9-12 yıllık ve % 5,75'i ise 17-20 yıllık öğretmen olup, bunların %28,74'ü 1-4 yıldır, %51,72'si 5-8 yıldır, %2,30'u 9-12 yıldır ve % 1,15'i ise 17-20 yıldır Mesleki Eğitim Merkezlerinde görev yapmaktadırlar.

Tablo 2. Öğretmenlerin derslerde takip ettiği meslek bilgisi dersi kitap veya kitapları.

	İrfan Özlü Meslek Bilgisi		MEB Benzinli Motorlar MEB Şasi 1		MEB Dizel Motorlar MEB Şasi 2		Diğer	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
1. sınıf	70	80,46	0	0,00	0	0,00	17	19,54
2. sınıf	56	64,37	24	27,59	0	0,00	7	8,05
3. sınıf	56	64,37	0	0,00	24	27,59	7	8,05

Tablo 2'de ankete katılan öğretmenlerin Meslek Bilgisi dersini hangi kitap veya kitaplardan takip ettiğine ilişkin soruya verdikleri cevaplar görülmektedir. Görüldüğü gibi öğretmenler genel olarak dersi, İrfan ÖZLÜ'nün yazmış olduğu "Meslek Bilgisi" isimli kitaptan yararlanarak işlediği görülmektedir.

Tablo 3. Meslek bilgisi dersi müfredatı programının buldukları okul ve bölgede uygulanabilirliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	9	10,34
Oldukça Katılıyorum	24	27,59
Kısmen Katılıyorum	47	54,02
Az Katılıyorum	6	6,90
Hiç Katılmıyorum	1	1,15

Tablo 3'de öğretmenlere "Meslek bilgisi müfredat programı bulunduğunuz okul ve bölgede uygulanabilir niteliktedir" şeklinde sorulan soruya verdikleri cevaplar görülmektedir. Öğretmenlerin %37,93'ü katılmış, %54,02'si kısmen katılmış, %8,05'i bu görüşe katılmamıştır.

"Meslek bilgisi müfredat programının en iyi bir şekilde uygulanabilmesi için okulda bulunan dokümanlar (kitap, dergi, makale v.b.) yeterlidir" sorusuna verilen cevaplar

Tablo 4'te görülmektedir. Bu görüşe öğretmenlerin %37,93'ü katılmış, %40,23'ü kısmen katılmış, %21,84'ü ise katılmamıştır. Bu dokümanların kullanılıp kullanılmadığı sorulduğunda ise %66,66'sının kullandığı, %21,84'ünün kısmen kullandığı, geri kalanının kullanmadığı görülmüştür.

Tablo 4. Okulda bulunan dokümanların (kitap, dergi, makale v.b.) yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	17	19,54
Oldukça Katılıyorum	16	18,39
Kısmen Katılıyorum	35	40,23
Az Katılıyorum	17	19,54
Hiç Katılmıyorum	2	2,30

Tablo 5. Okulda bulunan yardımcı elemanların (Maket, pano, motor parçaları v.b.) yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	9	10,34
Oldukça Katılıyorum	20	22,99
Kısmen Katılıyorum	31	35,63
Az Katılıyorum	25	28,74
Hiç Katılmıyorum	2	2,30

Tablo 5'de, "Meslek bilgisi müfredat programının en iyi bir şekilde uygulanabilmesi için okulda bulunan yardımcı elemanlar (Maket, pano, motor parçaları v.b.) yeterlidir" sorusuna verilen cevaplar gösterilmiştir. Öğretmenlerin %33,33 katılmış, %35,63 kısmen katılmış, %31,04 katılmamıştır. Ayrıca bulunan bu yardımcı elemanların kullanılıp kullanılmadığı sorulduğunda ise %62,07'sinin kullandığı, %21,84'ünün kısmen kullandığı, geri kalanının kullanmadığı görülmüştür.

Tablo 6. Okulda bulunan görsel ve işitsel cihazların (Tepegöz, asetatlar, slayt makinesi, radyo, televizyon video v.b.) yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	25	28,74
Oldukça Katılıyorum	24	27,69
Kısmen Katılıyorum	31	35,63
Az Katılıyorum	5	5,75
Hiç Katılmıyorum	2	2,30

"Meslek bilgisi müfredat programının en iyi bir şekilde uygulanabilmesi için okulda bulunan görsel ve işitsel cihazlar (Tepegöz, asetatlar, slayt makinesi, radyo, televizyon video v.b.) yeterlidir" sorusuna alınan

cevaplara göre (Tablo 6) öğretmenlerin %56,33'ü katılmış, %35,63'ü kısmen katılmış, %8,05'i katılmamıştır. Yine ilave sorulan soruya alınan cevaplarla öğretmenlerin %43,68'ince bu cihazların kullanıldığı, %8,5'ince kısmen kullanıldığı, %48,28'ince ise kullanılmadığı görülmüştür.

Tablo 7. Okulda bulunan sınıf ve atölye ortamının düzeni meslek bilgisi dersinin daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için uygunluğu.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	5	5,75
Oldukça Katılıyorum	16	18,39
Kısmen Katılıyorum	35	40,23
Az Katılıyorum	25	28,74
Hiç Katılmıyorum	6	6,90

Tablo 7'de ankete katılan öğretmenlerin "Okulda bulunan sınıf ve atölye ortamının düzeni meslek bilgisi dersinin daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için uygundur" sorusuna verdikleri cevaplar görülmektedir. Bu görüşe öğretmenlerin %24,14'ü katılmış, %40,23'ü kısmen katılmış, %35,64'ü katılmamıştır.

Tablo 8 Öğretmenlerin yeni gelişen teknolojileri takip edebilmeleri.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	1	1,15
Oldukça Katılıyorum	16	18,39
Kısmen Katılıyorum	7	8,05
Az Katılıyorum	57	65,52
Hiç Katılmıyorum	6	6,90

Tablo 8'de "Meslek bilgisi müfredat programının uygulanabilmesi ve Öğrencilerin daha iyi yetişmesi için öğretmenler yeni gelişen teknolojileri takip edebilmektedir" görüşüne ilişkin olarak %19,54 olumlu, %8,05 kısmen olumlu, %72,42 olumsuz görüş bildirilmiştir.

Tablo 9. Öğretmenlerin mesleki alanda bilgi ve becerilerini artırmak için düzenlenen hizmet içi eğitim seminer ve kursların yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	17	19,54
Oldukça Katılıyorum	4	4,60
Kısmen Katılıyorum	11	12,64
Az Katılıyorum	50	57,47
Hiç Katılmıyorum	5	5,75

"Öğretmenlerin mesleki alanda bilgi ve becerilerini artırmak için düzenlenen hizmet içi eğitim seminer ve kursların yeterliliği"ne ilişkin soruya (Tablo 9) öğretmenlerin %24,14'ü katılmış, %12,64'ü kısmen katılmış, %63,22'si katılmamıştır. Seminer ve kurslara ilgi göstermelerine ilişkin sorulan soruya ise öğretmenlerin %29,89'u katılmış, %49,43'ü kısmen katılmış, %2,69'u katılmamıştır.

Tablo 10. Öğretmenlerin İşletmelerde Mesleki Eğitim dersine önem göstermeleri.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	21	24,14
Oldukça Katılıyorum	5	5,75
Kısmen Katılıyorum	35	40,23
Az Katılıyorum	25	28,74
Hiç Katılmıyorum	1	1,15

Tablo 10'da ankete katılan öğretmenlerin "Öğretmenler İşletmelerde Mesleki Eğitim dersine önem göstermektedir" görüşüne ilişkin düşünceleri sorulmuş ve %29,89 olumlu, %40,23 kısmen olumlu, %29,89 olumsuz görüş alınmıştır.

Tablo 11. Öğrencilerin yanlarında çalıştıkları ustaların bilgi ve becerilerinin yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	9	10,34
Oldukça Katılıyorum	8	9,20
Kısmen Katılıyorum	47	54,02
Az Katılıyorum	18	20,69
Hiç Katılmıyorum	5	5,75

Tablo 11'de öğretmenlerin "öğrencilerin yanlarında çalıştıkları ustaların bilgi ve becerilerinin yeterliliğine ilişkin" olarak %19,54 olumlu, %54,02 kısmen olumlu, %26,44 olumsuz cevap alınmıştır.

Tablo 12. Öğrencilerin yanlarında çalıştıkları ustaların meslek bilgisi dersi müfredat programına göre eğitim vermeleri.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	5	5,75
Oldukça Katılıyorum	8	9,20
Kısmen Katılıyorum	15	17,24
Az Katılıyorum	25	28,74
Hiç Katılmıyorum	34	39,08

“Öğrencilerin yanlarında çalıştıkları ustalar meslek bilgisi dersi müfredat programına göre eğitim vermelerine ilişkin” sorulan soruya ise öğretmenlerin %14,95 katılmış, %17,24 kısmen katılmış, %67,82 katılmamıştır (Tablo 12).

Tablo 13. Ustaların öğrencilerini yakından takip etmeleri.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	9	10,34
Oldukça Katılıyorum	16	18,39
Kısmen Katılıyorum	20	22,99
Az Katılıyorum	29	33,33
Hiç Katılmıyorum	13	14,94

Tablo 13’de “Öğrencilerin yanlarında çalıştıkları ustaların, öğrencileri yakından takip edip etmediklerine ilişkin” olarak %28,73 olumlu, %22,99 kısmen olumlu, %48,27 olumsuz cevap alındığı görülmektedir.

Tablo 14. Meslek bilgisi dersi müfredat programının sanayinin ihtiyaçlarına cevap verebilmesi.

	f	%
Tamamen Katılıyorum	5	5,75
Oldukça Katılıyorum	20	22,99
Kısmen Katılıyorum	19	21,84
Az Katılıyorum	42	48,28
Hiç Katılmıyorum	1	1,15

Tablo 14’de öğretmenlerin “Meslek bilgisi dersi müfredat programının sanayinin ihtiyaçlarına cevap verebilmesine” ilişkin cevapları görülmektedir. Bu görüşe öğretmenlerin %28,74’ü katılmış, %21,84’ü kısmen katılmış, %49,43’ü katılmamıştır.

Tablo 15. Yapılan sınavların öğrenciyi ölçme bakımından yeterliliği.

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	5	5,75
Oldukça Katılıyorum	28	32,18
Kısmen Katılıyorum	24	27,59
Az Katılıyorum	29	33,33
Hiç Katılmıyorum	1	1,15

“Meslek bilgisi dersi müfredat programı yıl içinde yapılan deneme sınavlarında öğrenciyi ölçme bakımından yeterlidir” sorusuna öğretmenlerin %37,93’ü katılmış, %27,59’u kısmen katılmış, %34,48’i katılmamıştır (Tablo 15).

Tablo 16. Öğrencilerin Meslek bilgisi dersinden edindikleri bilgilerin sanayide kullanabilmeleri

	Sayı	%
Tamamen Katılıyorum	5	5,75
Oldukça Katılıyorum	4	50,57
Kısmen Katılıyorum	24	27,59
Az Katılıyorum	13	14,94
Hiç Katılmıyorum	1	1,15

Son olarak Tablo 16 da bu ders kapsamında öğretilen bilgilerin sanayide öğrenciler tarafından kullanılıp kullanılmadığı hususunda öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuş ve %56,32 olumlu, %27,59 kısmen olumlu, %16,09 olumsuz cevap alınmıştır.

IV. SONUÇ VE YORUMLAR

Bu çalışmada Otomotiv Sanayiinde çalışan çırak, kalfa ve ustaların yetiştirilmesinde önemli bir görev üslenen eski ismiyle Çıraklık Eğitim, yeni ismiyle ise Mesleki Eğitim Merkezlerinde Oto Motor Tamirciliği çıraklık eğitimi için takip edilen Meslek Bilgisi dersinin uygulanması üzerinde durulmaya çalışılmıştır. Önce kısaca çıraklık eğitimi ve eğitimin uygulaması üzerinde durulmuş, akabinde yapılan bir anket çalışmasının sonuçları verilmiştir. Buraya kadar bahsedilenler ışığında varılabilecek bazı sonuçları sıralanacak olursa:

Öncelikle günümüz anlamında çıraklık eğitimi 1977 yılından itibaren başlamış, 1986 yılından itibaren çırakların eğitimi Çıraklık Eğitim Merkezleri bünyesinde vermeye başlanmıştır. Eğitim 3 yıl olup, mesleki bilgiler Meslek Bilgisi ismi altında okul ve sanayi işbirliğince verilmektedir. Öğrenciler okulda teorik bilgileri alırken, uygulamalı eğitimlerini sanayide ustaların gözetiminde devam ettirmektedirler. Ancak bu eğitim sürecinde bazı aksaklıklar da olmaktadır. Bu bağlamda, yapılan anket çalışmasına görevli öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplara bakıldığında öncelikle derslerde kullanılan kaynak yönünden yaklaşık birliktelik görülmektedir. Derslerin uygulanabilirliği hususunda öğretmenler çok iyimser gözükmezken, okulda mevcut imkanların kullanımında vasat kalmaktadırlar. Öğretmenlerin gelişen teknolojiyi takipleri ise zayıf olarak görülmektedir. Kendilerinin eğitimleri hususunda ise nisbi bir istek olmakla beraber, bu hususta kurs ve seminer gibi imkanları yeterli düzeyde bulamadıklarını belirtmektedirler.

Öğrencilerin eğitimi yönünden ustalara bakıldığında ise, ustaların müfredata uygun eğitim vermeleri hususunda genel bir karamsarlık görülmektedir. Yine çırakların takibi hususu da pek olumlu gözükmemektedir. Yine Meslek Bilgisi Dersinin sanayinin ihtiyaçlarına cevap verme yönünden zayıf görülmektedir. Buna rağmen

öğrencilerin edindikleri bilgileri sanayide kullanabildikleri yönünde bir kanaat de görülmektedir.

Genel olarak baktığımızda sistemin yararlı olduğu, ancak imkanların geliştirilip, aksaklıkların azaltılmasıyla çok daha verimli hale geleceği görülmektedir.

KAYNAKLAR

- [1] Akkutay, Ü., “Türkiye’de Çıraklık Eğitimi”, Ankara (1991)
- [2] Ostim Çıraklık Eğitim ve Öğretim Vakfı, “Usta Öğreticilik Kursları Ders Notları”,Ankara
- [3] MEB ÇYEGM 30.10.2002 tarih ve B.08.QÇYG.015.03.04/4956 sayılı yazısı
- [4] Taşpınar, M., “Elazığ ve Malatya’da Çıraklık Eğitimi ve Sorunları”, Yüksek Lisans Tezi, Elazığ (1992)h
- [5] MEB, “3308 Sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu ve İlgili Yönetmelikler”, Ankara
- [6] Gültekin, Ç.T., “Adana İli Seyhan İlçesi Çıraklık Eğitimi Programlarının Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Adana (1999)
- [7] MEB ÇYEGM, “Çıraklık Dönemi Motor Yenileştirmeciliği, Oto Motor Tamirciliği Meslek Dalları Eğitim Programları” Ankara (2001)
- [8] MEB ÇYEGM, “Çıraklık Eğitimi Mevzuatı ve Yönetici Rehberi” Ankara (1996)